No. 38.

BREDASCHE

Staat-, Letterkundig-

Nieuws-

Woensdag den

COURANT

en Wetenschappelijk

Blad.

13 Februarij.

LATERE BERIGTEN DER COURANT,
van Dingsdag 12 *Februarij*,
behelzende de laatste *Fransche* en *Belgische* Nieuwstijdingen, benevens de *Fransche Beursprijzen* van den volgenden dag.

BELGIE.

BRUSSEL, den 11den Februarij.

Gisteren zijn de beide kamers ter oorzake van den zondag niet vergaderd geweest.

— De *Belge* vermeldt, dat de kolonel *Coitin* zijne demissie ingezonden heeft, en dat voorts ook de generaal *Malherbe*, die de divisie in de Vlaanderen *ad interim* kommandeerde, doch daarin thans door den generaal *Magnan* vervangen is, verlangd heeft van zijn brigade-kommandement in Oost-Vlaanderen ontslagen en op disponibiliteit gesteld te worden.

— Gisteren is lord *Howard de Walden*, pair van Engeland en britsch gezant bij het hof van Zweden, van Londen hier aangekomen, naar zijn post zich begevende.

— De *Courrier* deelt het uittreksel eene briefs uit Vlissingen mede, door een handelhuis te Antwerpen ontvangen en het berigt houdende, dat koning *Willem* den 31sten ll. een besluit genomen had, waarbij de invordering van een tolgeld op de Schelde gelast wordt, overeenkomstig de besluiten van 14 december en 25 maart 1814; alsmede naar aanleiding der bepalingen van een besluit van 1810. De *Courrier* zijne aanmerkingen in zijn gewonen stijl daarop latende volgen, wil zich hoogst verbolgen aanstellen, over den inhoud dezes berigts van den Vlissingschen correspondent. Even als de ministers zich gedurig in de kamers uitlaten, roept ook hij uit: Het tractaat van 15 november is ons regt geworden en wij moeten niet dulden, in 't belang van Belgie in de eerste plaats en voorts in dat van geheel Europa, dat Holland deszelfs bepalingen te buiten ga.

— De regtbank van eersten aanleg te dezer stede, heeft voor eenige dagen uitspraak gedaan in eene zaak van vrij veel aanbelang, en zulks vooral uit hoofde een groot aantal lieden in hetzelfde geval verkeeren en langs denzelfden weg vermeenden regt te zullen verkrijgen. De heeren *Fleury-Duray* en *Dansart* te Boom hadden namelijk bij den minister van oorlog om eene schadeloosstelling aanzoek gedaan, tot vergoeding der vele schaden door hen [illegible] tijdens het verblijf der [illegible] nister heeft geweigerd daaraan te voldoen [illegible] [illegible] in 't gelijk te moeten stellen.

— Laatstleden zaturdag zijn nog een deel fransche zieken en gekwetsten, uit het hospitaal te Brussel komende en naar Rijssel wordende vervoerd, Doornik gepasseerd.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 9den Februarij.

De Pruissische gezant heeft gisteren depeches uit 's Gravenhage ontvangen, die aan den minister van buitenlandsche zaken zijn medegedeeld en vervolgens tot eene conferentie met lord *Granville* hebben aanleiding gegeven. Ook zoude de Russische zaakgelastigde aan het ministerie eene nota over de Belgische aangelegenheden, en bepaaldelijk over de onderhandelingen, het grootshertogdom Luxemburg betreffende, hebben medegedeeld, welker inhoud den heer *de Broglie* zeer bad verstoord.

— De terugkomst van den heer *Pozzo di Borgo*, reeds meermalen aangekondigd, wordt gedurig verschoven.

— Van Toulon schrijft men van den 3den dezer, dat het linieschip *le Superbe* binnen weinige dagen gereed zoude zijn, om geheel gewapend zee te kiezen. Aan de beide fregatten *la Victoire* en *l'Herminie* werd met den meesten ijver gewerkt.

— In de kamer van afgevaardigden is gisteren rapport uitgebragt over het budget van het ministerie van buitenlandsche zaken. De commissie heeft daarin een aantal bezuinigingen voorgeslagen. De beraadslaging over de wet der onteigening, welke nagenoeg is ten einde gebragt, heeft ook in de beide laatste zittingen niets bijzonders opgeleverd, dan eene vrij levendige discussie over de benaming, waardoor men de militaire marine van de handelvaartuigen zoude onderscheiden. In een amendement door den *C. Dupin* voorgesteld, wilde deze de eerste met den ouden naam van koninklijke marine genoemd hebben, en werd hierin door de ministers ondersteund. De oppositie daarentegen meende, dat de revolutie van Julij alle benamingen, die aan vroegere afhankelijkheid konden herinneren, had afgeschaft, dat alzoo de scheepsmagt, marine van den staat, 's lands marine of dergelijke benaming mogt gegeven worden. Na eenen langdurigen en hooggaanden twist, heeft de meerderheid zich aan de zijde van het ministerie gevoegd.

— Onderscheidene officieren en onder-officieren, die zich aan het bureau der *Tribune* als voorvechters der republikeinsche partij hadden doen inschrijven, hebben arrest gekregen.

— De geruchten eener ministeriele verandering, die vrij geregeld twee of drie malen per week worden rondgedragen, willen thans, dat de heer *Montalivet* waarschijnlijk in het bestuur der binnenlandsche zaken zoude hersteld worden. De discussie van het budget van het ministerie van oorlog, wordt voorts met belangstelling te gemoet gezien, wijl men verzekert, dat daarop onderscheidene posten voorkomen, die zeer moeijelijk zullen te verdedigen zijn en dus welligt tot de aftreding van den maarschalk *Soult* konden aanleiding geven. Den heer *de Broglie* zoude dan waarschijnlijk het voorzitterschap worden opgedragen.

— De redacteur der *Gazette de France* voor het hof van assises verwijd, omdat hij voor eenige maanden de willekeurige maatregelen van het bestuur in de westelijke departementen als onwettig en misdadig had aangeklaagd, is gisteren door de gezworenen vrijgesproken.

— Van de Noordergrenzen schrijft men, dat de generaal *Rapatel*, wiens hoofdkwartier te Valenciennes was gevestigd, die stad en zijne brigade verlaat, zullende hij met den rang van luitenant-generaal op disponibiliteit worden gesteld.

— Heden (9 *Februarij*) waren de fondsen genoteerd: de 5 pCt. kont. 103,85; op tijd 104; de 3 pCt. kont. en op tijd 78,10; Nap. renten kont. 89; op tijd 88,75; Sp. perpet. kont. 64¼; op tijd 64⅞.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 12den Februarij.

Den 8sten dezer heeft de Hooggel. Heer *C. G. C. Reinwardt* de waardigheid als Rector Magnificus der Leidsche Hoogeschool nedergelegd met het houden eener plegtige redevoering: *de Geologiae ortu et progressii*; dat is: *over den oorsprong en den voortgang van de wetenschap der Geologie*. Daarna is, volgens gewoonte, het akademisch verslag gegeven, en zijn bekroond geworden, in de faculteit der natuurkundige en mathematische wetenschappen, de heeren: *C. J. Matthes*, kandidaat in de mathesis en natuurlijke wijsbegeerte aan de hoogeschool te Leiden; *P. L. Rijke*, kandidaat aldaar in dezelfde vakken, en *F. A. G. Miquel*, kandidaat in de geneeskunde, mathesis en natuurlijke wijsbegeerte aan de hoogeschool te Groningen, ieder met een' gouden eereprijs; in de faculteit der geneeskunde, de heer *A. van der Boon*, kandidaat in de geneeskunde aan de hoogeschool te Leiden, met een' gouden eereprijs; in de faculteit der regten, de heer *F. W. A. Beelaerts van Blokland*, kandidaat in de regten aan de hoogeschool te Leiden, met een loffelijk getuigschrift; eindelijk in de faculteit der godgeleerdheid, de heeren: *J. van Gilsen*, student aan de doorluchtige school en aan die der Doopsgezinden te Amsterdam; *S. P. Heyns*, kandidaat in de godgeleerdheid aan de hoogeschool te Leiden, en *F. J. J. A. Junius*, kandidaat in de letteren en de godgeleerdheid aldaar, aan wier verhandelingen door de faculteit eene gelijke waarde was toegekend, de eerste met den gouden eereprijs, hem bij loting te beurt gevallen, de twee andere met een getuigschrift, hun evenzeer tot vereering strekkende.

— Heden is weder een belgische kavallerist, met paard en in volle wapenrusting, als deserteur, hier binnen gebragt.

— Naar men verneemt zal er tegen het voorjaar, in de nabijheid van Oirschot, wederom een kampement in gereedheid worden gemaakt, hetwelk door twee divisien van het Leger te velde zou betrokken worden.

— In de vesting [illegible] de Schelde voor die stad, reeds bijeengebragt eene som van nagenoeg ƒ1,100.

— Men is bij onze regering wederom depêches van Londen wachtende. Gelijk reeds voor eenige dagen gezegd werd, dat Engeland en Frankrijk de opening der Schelde voor hunne schepen op vrij hoogen toon vorderden vóór de vrijlating onzer gevangenen en schepen, terwijl van onzen kant die opening geweigerd werd, vóór de vrijlating onzer schepen zoo verzekert men nu wederom, dat de kabinetten van Londen en Parijs de voorafgaande opening van de Schelde blijven verlangen, en ons kabinet dezelve met het opheffen van het embargo tracht te verbinden.

— Zie hier het jongste Project-Tractaat door de Nederlandsche Regering aan de Gevolmagtigden van Frankrijk en Groot-Brittanje ingediend:

PROJECT-TRAKTAAT *tusschen Holland ter eenre en Frankrijk en Groot-Brittanje* . . . . ter andere zijde.

Artikel 1. Z. M. de Koning der Nederlanden verbindt zich, zijne troepen de forten Lillo en Liefkenshoek te doen verlaten, die ontruimd zullen zijn binnen . . . . dagen na de ratificatie der tegenwoordige Conventie. HH. MM. de Koning der Franschen, de Koning van het vereenigde Rijk van Groot-Brittanje en Ierland . . . . verbinden zich om insgelijks binnen het tijdsverloop van . . . . . . (1) dagen na de ratificatie van het tegenwoordig traktaat, te verkrijgen het door de Belgische troepen ontruimen van Venloo, het Hollandsch gedeelte van Limburg en het Duitsch gedeelte van Luxemburg, zoodaniger wijze als die distrikten omschreven zijn door het traktaat, van 15 November 1831 tusschen de vijf Mogendheden en Belgie gesloten, en om aan de gezagvoerders van den Koning der Nederlanden, Groot Hertog van Luxemburg, de opgemelde plaatsen, steden en territoiren te doen overgeven.

Art. 2. Z. M. de Koning der Nederlanden verbindt zich om, onmiddellijk na het ratificeren der tegenwoordige conventie, voor den Handel open te stellen de vaart op de Maas, en tot dat te dezer zake een definitief reglement zal zijn vastgesteld, zal de vaart op gezegde rivier onderworpen blijven aan de beschikkingen der conventie, den 31sten Maart 1831 te Mentz onderteekend, met betrekking tot de Rijnvaart, en voor zoo veel die bepalingen op gezegde rivier kunnen worden toegepast.

Art. 3. Tot op het sluiten van een definitief traktaat tusschen Holland en Belgie, zal het Nederlandsche Gouvernement op de Schelde een eenig (*unique*) regt heffen onder den naam van tolregt; dit regt zal bedragen . . . . per ton voor de schepen van uit zee komende en de Nederlandsche Schelde opvarende, en van . . . . per ton voor de schepen die de Nederlandsche Schelde zullen afvaren om zich in zee te begeven. Het bovenvermelde regt zal geheven worden te Vlissingen zonder eenige hoegenaamde visitatien of administratieve formaliteiten, en zal hetzelfde blijven, welke ook de lading der gezegde schepen moge zijn, of onder welke vlag zij ook mogen varen.

Art. 4. Z. M. de Koning der Nederlanden bewilligt dat de handelsbetrekkingen tusschen Belgie en Duitschland over de stad Maas-

(1) *Aanmerkingen*: De termijn van tien dagen, vooral in het tegenwoordig saizoen, te kort zijnde voorgekomen, zoo stelt men voor, denzelven voor de wederzijdsche ontruiming te stellen op vijftien dagen of drie weken.

tricht en over Sittard, volkomen vrij zullen blijven en onder geenerlei voorwendsel zullen kunnen belemmerd worden. Het gebruik der beide wegen, die, de gezegde twee steden doorsnijdende, naar de Duitsche grenzen geleiden, zal alleenlijk onderworpen zijn aan een matig tolregt, tot onderhoud dier wegen; zoodanigerwijze dat de transito-handel op dezelve geenerlei hindernis kunne ontmoeten, en dat, middels de boven vermelde regten, die wegen worden onderhouden in goeden staat, in voege dat daardoor de gemelde Handel worde bevorderd.

De transito-regten door Limburg zullen insgelijks gematigd zijn en het thans in werking zijnde tarief niet overschrijden; en als die regten, krachtens gezegd tarief, één ten honderd van de waarde der goederen te boven gaan, zal het den handel vrijstaan op de straatwegen van Maastricht en Sittard niet meer te betalen dan een transito-regt van één ten honderd.

Art. 5. HH. MM. de Koning der Franschen, de Koning van het vereenigde Rijk van Groot Brittanje en Ierland . . . . verbinden zich om van Belgie te verkrijgen de betaling aan de Hollandsche schatkist, te rekenen van primo januarij 1833, eener jaarlijksche som van ƒ 8,400,000, om, tot op het sluiten van het definitief traktaat tusschen Holland en Belgie, onafhankelijk van den achterstand, te strekken in de dienst der rentebetaling der publieke schuld van het Koningrijk der Nederlanden. De gezegde betaling zal geschieden bij halve termijnen ieder half jaar, ééne maand vóór den vervaltijd.

Art. 6. Z. M. de Koning der Nederlanden verbindt zich, dat in de gewesten die door de Belgische troepen ontruimd en aan de Hollandsche of Luxemburgsche Gezagvoerders overgegeven zullen moeten worden, niemand zal worden vervolgd of ontrust, voor eenigerlei oorzaak van regtstreeksche of zijdelingsche deelneming aan de verledene politieke gebeurtenissen.

HH. MM. de Koning der Franschen, de Koning van het Vereenigd Rijk van Groot-Brittanje en Ierland . . . . verbinden zich insgelijks te verkrijgen, dat in de door de Nederlandsche troepen ontruimde gewesten niemand zal worden vervolgd of ontrust om eenigerlei reden van regtstreeksche of zijdelingsche deelneming aan de verledene staatkundige gebeurtenissen.

Dit tegen-ontwerp zou verworpen geworden zijn, als bevattende, zoo het heette, te veel of te weinig; te veel indien het eene preliminaire conventie, te weinig indien het een definitief tractaat moest zijn.

ENGELAND.

LONDEN, den 9den Februarij.

Het protest tegen het adres van antwoord, door het hoogerhuis den koning aangeboden, is, zoo als men nader verneemt, onderteekend door den graaf *van Aberdeen*, de hertogen *van Cumberland* en *Gloucester*, en de lords *Penshurst*, *Kenyon*, *Rolle*, *Verulam*, *Bathurst*, *Churchill*, *Wijnford*, *Rosslijn*, *Beresford*, *Stuart de Rathsay*, *Selkirk* en *Limerick*. De hertog *van Wellington*, die, zoo men zegt, vroeger voornemens was zich aan deze aan te sluiten, heeft zulks later geweigerd, terwijl onderscheidene andere leden, tot de voornaamste der oppositie behoorende, en onder deze de markies *van Londonderry*, door afwezigheid daarin zijn verhinderd geworden.

— De teleurstelling, door den inhoud van 's konings aanspraak te weeg gebragt, is zoo algemeen en wereldkundig, dat zelfs het half ministerieel blad de *Courier* zich genoodzaakt vindt, om de voornaamste bedenkingen, daartegen ingebragt, te ondersteunen en aan de nadere overweging van 's konings raad aan te bevelen. Wat de buitenlandsche aangelegenheden betreft, worden de beide zinsneden, die tot de Belgische en Portugesche zaken betrekking hebben, nagenoeg gelijkelijk misprezen. Ofschoon men zich wel overtuigd hield, dat noch het embargo, noch de vermeestering der Antwerpsche citadel iets wezenlijks tot eene eindelijke schikking der Belgische geschillen had toegebragt, was echter het vertrouwen algemeen, dat de onderhandelingen tot zoo verre waren gevorderd, dat men voor 't minst het vooruitzigt op eene aanstaande schikking door het ministerie zou te hooren aankondigen. In plaats nu van dit, vindt men in 's konings aanspraak niet dan algemeene bewoordingen, die de zaak onbeslist laten, maar daarenboven het voornemen om de dwangmaatregelen, die den Engelschen handel niet minder dan den Nederlandschen belemmeren, onbepaald te doen voortduren.

De burgeroorlog die in Portugal gevoerd wordt, en waarover het ministerie zich zoo zeer beklaagt, geeft aanleiding dat men hetzelve beschuldigt van ook dezen strijd te hebben aangestookt en thans geene genoegzame kracht te ontwikkelen om dezelve ten voordeele van dom *Pedro* te doen eindigen. Al verder beklaagt men zich, dat de aanspraak des Konings niets omtrent den zoo bedenkelijken toestand der West-Indische kolonien bevat, zoo dat het gouvernement dit onderwerp, sints lang in overweging, ter zijde schijnt te hebben geschoven.

De algemeene behoefte, die ook in Engeland voor de lagere klasse voorzieningen vordert, is geheel onopgemerkt gebleven, terwijl men zeer onstaatkundig de droevige gesteldheid der maatschappij in Ierland, aan nietsbeduidende oorzaken, als plaatselijke opstokingen en andere dergelijke schijnt toe te schrijven en noch de ellende der bevolking, noch de onderdrukking, waaraan dezelve is blootgesteld, als eene verschoonende oorzaak harer buitensporigheden beschouwt. Een bevredigend woord over deze omstandigheden, en de belofte om die in overweging te zullen nemen, zou welligt veel goeds hebben gedaan, terwijl thans niet anders overblijft dan door ontwikkeling van magt de rust te herstellen.

— Er zijn tijdingen van Oporto tot den 1 februarij, die niet zeer gunstig voor de zaak van dom *Pedro* luiden. Het schijnt, dat zijn nieuwe veldmaarschalk *Solignac*, den 24sten der vorige maand een aanval heeft gedaan, om zich van de hoogte van Castro en het kasteel do Quejo, ter regterzijde van het vuurbaken, meester te maken, ten einde alzoo eene behoorlijke plaats te hebben voor het aan land brengen van krijgstuig en manschap; doch dat hij daarin niet heeft kunnen slagen. Hij was zelf langs den weg van Foz met eene aanzienlijke magt voortgerukt en had bij Pasteleira post gevat, terwijl eene andere divisie onder den generaal *Brito* aan de regterzijde van Carvalhido moest opereren en admiraal *Sartorius* met zijne schepen den regtervleugel van den vijand en het Quejo en Castro beschieten moest. De Veldmaarschalk begon zijn aanval ten twee ure; zijne soldaten vochten wel, bezetteden de hoogten van Castro, zij naderden zelfs het kasteel van Quejo en de onderneming zou waarschijnlijk gelukt zijn, zoo admiraal *Sartorius*, op wiens bodems een oproer onder het volk uitgebarsten was, niet twee uren te laat was begonnen te schieten en generaal *Brito* volgens afspraak was opgerukt en daarin niet verhinderd was geworden door een order van dom *Pedro*, die begrepen had zich met de zaak te moeten bemoeijen. De maarschalk was dus gedwongen onverrigter zake weder af te trekken en had een verlies van omstreeks twee honderd man aan dooden, gekwetsten en vermisten ondergaan.

LIEFDE GIFTEN voor den Vrijwilliger *Morre*, zijn linkerarm en regterhand bij de belegering van het Citadel verloren hebbende.

Bij de ondergeteekenden is voor denzelven sedert gisteren weder ontvangen.

Uit de Spaarpot der Kinderen van Mevrouw V. D. B. te 's Bosch.	ƒ 10,00.
Van eene onbekende uit Breda	» 1,00.
Van X. X. uit 's Hage, 1 Russische Coupon, N°. 16,256. . . .	» 50,00.
Van een oud-Militair A. M. te Doesburg.	» 4,95.
Van een onbekende uit 's Hage.	» 22,50.
	ƒ 88,45.
Bedrag der reeds opgegeven giften.	ƒ 31,37⁵.
TOTAAL. . . .	ƒ 119,82⁵

Breda, den 12den Februarij 1833.

BROESE & COMP.

DANKBETUIGING.

De Commissie tot het inzamelen van liefde giften voor de gekwetsten en weduwen of kinderen, der gesneuvelden op het kasteel van Antwerpen, nabij liggende forten, en op de schepen, maakt bij deze eervolle melding van het onderstaande bij dezelve in dank ontvangen, als:

Van een Leesgezelschap te *Klundert*, onder de zinspreuk:

Het doel is van deez' Vriendenkring, verlichting en verbetering.

Vier stuks Nederl. bankbiljetten, ieder groot ƒ 25, dus ƒ 100.

Met verzoek om deze gelden ter beschikking te stellen van Zijne Excellentie den heer luitenant-generaal baron *Chassé*, tot welk einde, dezelve reeds naar de hoofd-commissie der inzameling van giften te *Amsterdam* gezonden is.

Breda, den 9den Januarij 1833.

Namens voorn. Commissie,
W. VERLEGH, *Secretaris*.

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

MAANDAG, 11 Februarij 1833.

		gebl
NEDERLANDEN, Werkelijke schuld, $2\frac{1}{2}$ pCt.	ƒ $43\frac{3}{4}$ à $44\frac{1}{2}$	$44\frac{5}{16}$
Uitgestelde schuld.	- à	
Kansbiljetten.	- 17 à $17\frac{1}{2}$	$17\frac{3}{8}$
Amortisatie Syndicaat, $4\frac{1}{2}$ pCt.	- $74\frac{1}{2}$ à $75\frac{1}{2}$	75
Idem idem., $3\frac{1}{2}$ pCt.	- $58\frac{1}{4}$ à $58\frac{3}{4}$	$58\frac{5}{8}$
Oorlogslasten 1830 à 5 pCt.	- $95\frac{1}{4}$ à $95\frac{3}{4}$	$95\frac{1}{2}$
Vrijw. geldl. 1831 à 6 pCt.	- $99\frac{7}{8}$ à 100	$99\frac{3}{4}$
Nieuwe idem. 1832 à 5 pCt.	- $82\frac{1}{2}$ à $83\frac{1}{2}$	$83\frac{1}{8}$
Schatkistbiljetten, 6 pCt.	- à	
Handel-Maatschappij $4\frac{1}{2}$ pCt.	- $84\frac{1}{2}$ à 85	[illegible]
FRANKRIJK, inschr. op 't Grootboek 3 pCt.	- 78 à $78\frac{1}{4}$	[illegible]
RUSLAND, Bij *Hope en Comp.*, 5 pCt.	- $95\frac{1}{8}$ à 96	$95\frac{5}{8}$
Bij dezelfde $18\frac{2}{28}$, 5 pCt.	- $97\frac{1}{2}$ à $98\frac{1}{4}$	98
SPANJE, Certific. Amst., 5 pCt.	- $58\frac{3}{4}$ à 60	$59\frac{5}{8}$
Dezelfde 3 pCt.	- $36\frac{1}{4}$ à $37\frac{3}{4}$	$37\frac{1}{2}$
Uitgestelde schuld	- $8\frac{1}{2}$ à $8\frac{3}{4}$	

VOOR HET RIJK.

De Ondergeteekende Agent van den Algemeenen Rijkskassier te *Breda*, brengt ter kennisse aan de belanghebbende, dat gedurende zijne afwezigheid het Agentschap zal worden waargenomen, door desselfs eersten bediende, den Heer M. VAN DE LAAR.

Breda, den 11 *Februarij* 1833.

J. VAN TETS.

Te BREDA, bij BROESE & COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers.